

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Inte sex i sömnen trots sömnstörningar i släkten

Publicerad

28 NOV 2023

Hovrätten fäller en man för våldtäkt trots att det finns sömnstörningar i hans släkt och att han tidigare har utfört en sexuell handling i sömnen. Hans invändning är inte så osannolik att den kan lämnas utan avseende. Men han började ta på henne relativt omgående vilket talar mot att han skulle ha hunnit somna. Han har dessutom kommunicerat med kvinnan.

Den nu 18-årige mannen var på midsommarafton den 23 juni 2023 på en fest tillsammans med flera andra, däribland hans vän som är bror till målsäganden. Också målsäganden i målet var där för att hämta sin bror och dennes flickvän. Från festen följde även 18-åringen med hem till målsäganden och hennes bror samt dennes flickvän.

Flickan har uppgett att när de kommit hem sade hon till 18-åringen att han kunde sova på soffan och att hon skulle hämta sängkläder. De borstade tänderna. Brodern och hans flickvän gick ut till stugan på tomten där de skulle sova. När målsäganden skulle gå upp till sitt rum kom 18-åringen efter henne och sade att han inte tänkte sova i soffan för det var så obekvämt. Hon försökte säga att hon bara hade en 90-säng och att han inte fick plats i den eftersom den är jätteliten. Det fanns inte plats att sova två. 18-åringen stod på sig och sade att det inte spelade någon roll.

18-åringen började klä av sig när han stod vid dörren till hennes rum. Sedan lade han sig bredvid henne. Hon kände obehag. Hon lade sig i sängen utan att titta bakåt, låtsades sova och stirrade in i väggen. Han lade sig bredvid henne. Hon låg med ryggen mot honom. Hon blev helt stel och fick panik. Från den stunden var hon som stelfrusen.

När han lagt sig i sängen började 18-åringen ta på henne. Det förekom inga kyssar eller pussar. Först klämde han på hennes bröst utanpå bh:n sedan stoppade han in handen under bh:n och fortsatte klämma.

Sedan började han ta på henne ner under trosorna. Han lade handen där och försökte dra av henne

trosorna, men hon drog upp dem igen. Hon försökte fösa bort hans hand. Till slut drog han av trosorna helt varefter han stoppade in sina fingrar i henne bakifrån. De låg fortfarande i samma position. Hon försökte hålla ihop benen så mycket hon kunde.

Han penetrerade henne med fingrarna och det varade i kanske fem till tio minuter. Efter ett tag märkte han på henne att hon inte ville. Han vände henne på rygg genom att ta tag i höften på samma sätt som tidigare och lade sig över henne och förde in sin snopp i henne. Han förde den in och ut flera gånger. Hon fick ont eftersom hon inte ville. Hon försökte putta bort honom men han var stor så han gjorde det ändå. Hon ville inte ligga med honom.

18-åringen uppgav att han inte minns någonting av vad målsäganden berättat eftersom han somnat tungt på grund av alkoholen. Den rapport om somnambulism som 18-åringen åberopade till stöd för sin invändning om att han kan ha haft sex i sömnen lyfter, enligt Nacka tingsrätt, ett antal frågor som ska ge viss ledning kring utredningen om en våldtäkt. Rapporten tar bland annat upp hur den misstänktes uppvaknande varit, till exempel om den misstänkte varit förvånad, hur den misstänktes insomnande har varit, hur den misstänktes medvetandegrad har varit, till exempel om det förekommit kommunikation och i så fall vad för slags kommunikation det har rört sig om. Det anges också att det bör ha förekommit liknande handlingar i sömnen tidigare eller har andra sömnstörningar för att somnambulism ska kunna anses ha förelegat.

Sammantaget fann tingsrätten dock att det även mot sömninvändningen är bevisat att 18-åringen har genomfört vaginalt samlag och annan sexuell handling med kvinnan utan att hon deltagit frivilligt i den och att han har haft uppsåt till det. Av de uppgifter kvinnan lämnat framgår att 18-åringen redan från början förstått att B inte ville ha sex med honom. 18-åringen skulle därför dömas för våldtäkt till tre års fängelse.

Mannen överklagade till Svea hovrätt. Sammantaget finner hovrätten inledningsvis att utredningen ger ett starkt stöd för att 18-åringen insåg att målsäganden inte samtyckte till de sexuella handlingarna.

Av den skriftliga utredningen framgår att det är möjligt för en person att utföra sexuella handlingar i sömnen (så kallad sexsomni, vilket är en form av parasomni). Vidare framgår att de flesta parasomnier förekommer under första natthalvan, cirka 30-120 minuter efter insomnandet, att det är möjligt att kommunicera med en sovande person men att svaren ofta är diffusa eller så kallade förbisvar samt att problemen kan vara ärftliga.

Utredningen ger visst stöd för att det finns sömnstörningar i 18-åringens släkt och att han tidigare har utfört en sexuell handling i sömnen. Hovrätten finner att hans invändning därmed inte är så osannolik att den kan lämnas utan avseende. Frågan är då om åklagaren har motbevisat den.

Av de uppgifter som målsäganden har lämnat framgår att 18-åringen började ta på henne relativt omgående efter att han lagt sig bredvid henne i sängen. Det talar starkt mot att han skulle ha hunnit somna och ännu starkare mot att han skulle ha hunnit hamna i ett tillstånd av parasomni. Vidare har målsäganden tydligt uppfattat att mannen var vaken.

Han har också utfört relativt omfattande sexuella handlingar och parterna har dessutom kommunicerat varvid mannens svar inte har framstått som diffusa eller så kallade förbisvar. Utöver att han uppgett sig inte ha något minne av de sexuella handlingarna har det inte framkommit några konkreta omständigheter i det nu aktuella fallet som talar för att han sov. Sammantaget finner hovrätten att utredningen i allt väsentligt talar för att 18-åringen var vaken vid gärningstillfället och att åklagaren därmed har motbevisat invändningen.

Det är därmed klarlagt att 18-åringen agerat med uppsåt och åtalet är därmed styrkt. Gärningen är inte att betrakta som mindre grov. Tingsrättens dom ska alltså inte ändras i fråga om skuld.

Mikael Kindbom

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Brott mot person](#), [Påföljd](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter